

Βρυξέλλες, 23 Φεβρουαρίου 2023
(OR. en)

6793/23

Διοργανικός φάκελος:
2023/0051 (COD)

POLCOM 37
COEST 153
CODEC 251

ΠΡΟΤΑΣΗ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	23 Φεβρουαρίου 2023
Αποδέκτης:	κα Thérèse BLANCHET, Γενική Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2023) 106 final
Θέμα:	Πρόταση ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ για την προσωρινή ελευθέρωση του εμπορίου, η οποία συμπληρώνει τις εμπορικές παραχωρήσεις που εφαρμόζονται στα ουκρανικά προϊόντα βάσει της συμφωνίας σύνδεσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, αφενός, και της Ουκρανίας, αφετέρου

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - COM(2023) 106 final.

σνημμ.: COM(2023) 106 final

Βρυξέλλες, 23.2.2023
COM(2023) 106 final

2023/0051 (COD)

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την προσωρινή ελευθέρωση του εμπορίου, η οποία συμπληρώνει τις εμπορικές παραχωρήσεις που εφαρμόζονται στα ουκρανικά προϊόντα βάσει της συμφωνίας σύνδεσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, αφενός, και της Ουκρανίας, αφετέρου

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

• Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Η απρόκλητη και αδικαιολόγητη στρατιωτική επίθεση της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, που ξεκίνησε τις 24 Φεβρουαρίου 2022, κατάφερε βαρύ πλήγμα στην ικανότητα της Ουκρανίας να συναλλάσσεται εμπορικά με τον υπόλοιπο κόσμο, λόγω των ανθρώπινων ζωών που χάνονται, της ανάγκης να εστιάσει στην άμυνα του εδάφους της, των τεράστιων πληθυσμών που εκτοπίζονται, της καταστροφής της παραγωγικής ικανότητας και της μη διαθεσιμότητας σημαντικού μέρους των μέσων μεταφοράς, καθώς έχει περιοριστεί η πρόσβαση στη Μαύρη Θάλασσα. Στη δύσκολη αυτή συγκυρία, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, στα συμπεράσματά του της 21ης Οκτωβρίου 2022 και της 9ης Φεβρουαρίου 2023, υπογράμμισε ότι θα συνεχίσει να παρέχει ισχυρή πολιτική και οικονομική στήριξη στην Ουκρανία. Επιπλέον, η Ουκρανία ζήτησε από την Ένωση να διευκολύνει όσο το δυνατόν περισσότερο τις συνθήκες που θα επιτρέψουν στη χώρα να διατηρήσει την εμπορική της θέση σε σχέση με τον υπόλοιπο κόσμο και να εμβαθύνει περισσότερο τις εμπορικές της σχέσεις με την Ένωση. Τα μέτρα που λαμβάνονται γι' αυτόν τον σκοπό αυτό περιλαμβάνουν τη διευκόλυνση της εφοδιαστικής στην ξηρά μέσω της συμφωνίας μεταξύ της Ένωσης και της Ουκρανίας για τις οδικές εμπορευματικές μεταφορές¹ και τις λωρίδες αλληλεγγύης ΕΕ-Ουκρανίας, και την αύξηση του βαθμού ελευθέρωσης της αγοράς μέσω του κανονισμού (ΕΕ) 2022/870 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2022, για τα προσωρινά μέτρα ελευθέρωσης του εμπορίου, τα οποία συμπληρώνουν τις εμπορικές παραχωρήσεις που εφαρμόζονται στα ουκρανικά προϊόντα βάσει της συμφωνίας σύνδεσης. Ο κανονισμός αυτός άρχισε να ισχύει στις 4 Ιουνίου 2022 και θα ισχύει έως τις 5 Ιουνίου 2023. Τα μέτρα αυτά έχει αποδειχθεί ότι προσφέρουν μεγαλύτερη ευελιξία και περισσότερη ασφάλεια για τους Ουκρανούς παραγωγούς.

Λόγω της συνεχιζόμενης στρατιωτικής επίθεσης της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, της επακόλουθης ανάγκης να συνεχιστεί η οικονομική στήριξη της Ουκρανίας, και δεδομένου ότι χορηγήθηκε στην Ουκρανία καθεστώς υποψήφιας χώρας τον Ιούνιο του 2022, η Επιτροπή προτείνει κανονισμό του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την ανανέωση των εν λόγω μέτρων ελευθέρωσης του εμπορίου, τα οποία θα πρέπει να εφαρμοστούν για περίοδο ενός έτους από την ημερομηνία λήξης των ισχυόντων μέτρων (δηλαδή από την 6η Ιουνίου 2023):

- προσωρινή αναστολή όλων των υφιστάμενων τελωνειακών δασμών βάσει του τίτλου IV της συμφωνίας σύνδεσης μεταξύ της ΕΕ και της Ουκρανίας (στο εξής: συμφωνία σύνδεσης)² για τη δημιουργία μιας σφαιρικής και σε βάθος ζώνης ελεύθερων συναλλαγών (DCFTA). Αφορά δύο κατηγορίες προϊόντων:

¹ Βλ. απόφαση (ΕΕ) 2022/1158 του Συμβουλίου, της 27ης Ιουνίου 2022, για την υπογραφή, εξ ονόματος της Ένωσης, και την προσωρινή εφαρμογή της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ουκρανίας για τις οδικές εμπορευματικές μεταφορές (ΕΕ L 179 της 6.7.2022, σ. 1) και απόφαση (ΕΕ) 2022/2435 του Συμβουλίου, της 5ης Δεκεμβρίου 2022, για τη σύναψη, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ουκρανίας για τις οδικές εμπορευματικές μεταφορές (ΕΕ L 319 της 13.12.2022, σ. 5).

² Η συμφωνία σύνδεσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας και των κρατών μελών τους, αφενός, και της Ουκρανίας, αφετέρου, (ΕΕ L 161 της 29.5.2014, σ. 3) υπογράφηκε από τα συμβαλλόμενα μέρη σε δύο φάσεις, τον Μάρτιο και τον Ιούνιο του 2014. Ορισμένα μέρη της συμφωνίας σύνδεσης εφαρμόζονται προσωρινά από την 1η Νοεμβρίου 2014. Η

- οπωροκηπευτικά που υπόκεινται στο σύστημα τιμών εισόδου·
 - γεωργικά προϊόντα και μεταποιημένα γεωργικά προϊόντα που υπόκεινται σε δασμολογικές ποσοτώσεις.
- προσωρινή μη είσπραξη δασμών αντιντάμπινγκ στις εισαγωγές καταγωγής Ουκρανίας από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού· και
- προσωρινή αναστολή της εφαρμογής των κοινών κανόνων για τις εισαγωγές (διασφαλίσεις)³ όσον αφορά τις εισαγωγές καταγωγής Ουκρανίας.

Ο κανονισμός (ΕΕ) 2022/870 περιλαμβάνει επίσης προσωρινή αναστολή των υφιστάμενων δασμών για τα βιομηχανικά προϊόντα που υπόκεινται σε σταδιακή κατάργηση των δασμών έως το τέλος του 2022 σύμφωνα με το παράρτημα I-A της συμφωνίας σύνδεσης. Η παρούσα πρόταση ανανέωσης των εν λόγω μέτρων δεν περιλαμβάνει τα εν λόγω προϊόντα, δεδομένου ότι, σε κάθε περίπτωση, υπόκεινται σε μηδενικούς δασμούς από την 1η Ιανουαρίου 2023.

Αυτά τα προσωρινά και έκτακτα μέτρα θα συμβάλουν στη συνεχή στήριξη και ενίσχυση των υφιστάμενων εμπορικών ροών από την Ουκρανία προς την Ένωση. Αυτό συνάδει με έναν από τους κύριους στόχους της συμφωνίας σύνδεσης, που είναι η δημιουργία συνθηκών ενισχυμένων οικονομικών και εμπορικών σχέσεων οι οποίες θα οδηγήσουν στη βαθμιαία ένταξη της Ουκρανίας στην εσωτερική αγορά της ΕΕ.

Τα μέτρα ελευθέρωσης του εμπορίου που προβλέπονται στην παρούσα πρόταση κανονισμού λαμβάνονται με βάση τη δέσμευση του άρθρου 2 της συμφωνίας σύνδεσης, που κατοχυρώνει ως ουσιαστικό στοιχείο της συμφωνίας την προώθηση του σεβασμού των αρχών της κυριαρχίας και της εδαφικής ακεραιότητας, του απαραβίαστου των συνόρων και της ανεξαρτησίας. Στο ίδιο πνεύμα, τα μέτρα ελευθέρωσης του εμπορίου καθαυτά θα εξαρτώνται από την τήρηση των ίδιων βασικών αρχών που ορίζονται στο άρθρο 2, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που προβλέπουν ότι ο σεβασμός των δημοκρατικών αρχών, των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών, καθώς και ο σεβασμός της αρχής του κράτους δικαίου συνιστούν ουσιαστικά στοιχεία της εν λόγω συμφωνίας.

Επιπλέον, τα μέτρα ελευθέρωσης του εμπορίου που περιέχει η παρούσα πρόταση αποσκοπούν να διασφαλίσουν, σύμφωνα με το άρθρο 207 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, ότι η κοινή εμπορική πολιτική της Ένωσης ασκείται στο πλαίσιο των αρχών και των στόχων της εξωτερικής δράσης της Ένωσης που ορίζονται στο άρθρο 21 της ΣΕΕ.

Σύμφωνα με την πρόταση, θα εφαρμόζονται ταχείες διαδικασίες διασφάλισης βάσει τακτικής παρακολούθησης που θα επιτρέπει την ενδεχόμενη επαναφορά των τελωνειακών δασμών.

• **Συνέπεια με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής**

Τα παρόντα μέτρα ελευθέρωσης του εμπορίου συνάδουν με την εφαρμογή της συμφωνίας σύνδεσης και ιδίως με τον τίτλο IV, που θεσπίζει την DCFTA και προβλέπει ότι τα μέρη δημιουργούν προοδευτικά ζώνη ελεύθερων συναλλαγών εντός μεταβατικής περιόδου που διαρκεί, κατ' ανώτατο όριο, 10 έτη από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της εν λόγω συμφωνίας.

σφαιρική και σε βάθος ζώνη ελεύθερων συναλλαγών (DCFTA) εφαρμόζεται προσωρινά από την 1η Ιανουαρίου 2016 και ισχύει πλήρως από την 1η Σεπτεμβρίου 2017, μετά την κύρωσή της από όλα τα κράτη μέλη.

³ Κανονισμός (ΕΕ) 2015/478 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2015, περί κοινού καθεστώτος εισαγωγών (ΕΕ L 83 της 27.3.2015, σ. 16).

Επιπλέον, ο κανονισμός (ΕΕ) 2022/870 κατέδειξε την ισχυρή δέσμευση της ΕΕ να στηρίξει οικονομικά την Ουκρανία μέσω του διεθνούς εμπορίου στο πλαίσιο της επίθεσης της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας. Η ανανέωση των μέτρων ελευθέρωσης του εμπορίου αποτελεί λογική επέκταση αυτής της πολιτικής, καθώς συνεχίζονται η στρατιωτική επίθεση και οι οικονομικές δυσκολίες της Ουκρανίας.

Τέλος, το 2021 η Ουκρανία ζήτησε την ενεργοποίηση της επανεξέτασης βάσει του άρθρου 29 παράγραφος 4 της συμφωνίας σύνδεσης, με σκοπό να εξεταστεί η επιτάχυνση της κατάργησης των τελωνειακών δασμών μεταξύ της Ουκρανίας και της Ένωσης και η διεύρυνση του πεδίου της κατάργησης. Οι διαπραγματεύσεις έχουν επί του παρόντος διακοπεί.

Ωστόσο, η σύνοδος κορυφής ΕΕ-Ουκρανίας που πραγματοποιήθηκε στις 3 Φεβρουαρίου 2023 ενέκρινε το αναθεωρημένο σχέδιο δράσης προτεραιότητας για την ενισχυμένη εφαρμογή της DCFTA για την περίοδο 2023-2024. Αυτό περιλαμβάνει, για παράδειγμα, τη δέσμευση της Ουκρανίας να θεσπίσει, κατά το πρώτο τρίμηνο του 2023, τη νομοθεσία για την υγιεινή και την ποιότητα του κρέατος πουλερικών, η οποία θα επιτρέψει την εισαγωγή συμφωνημένων τροποποιήσεων στο πιστοποιητικό εξαγωγής για ορισμένα κρέατα πουλερικών από την ΕΕ προς την Ουκρανία.

- **Συνέπεια με άλλες πολιτικές της Ένωσης**

Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει καταδικάσει απερίφραστα την επίθεση της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας και έχει λάβει πρωτοφανή μέτρα για τη στήριξη της Ουκρανίας σε αυτό το έκτακτο πλαίσιο, που κυμαίνονται από τη χρηματοδοτική συνδρομή, συμπεριλαμβανομένης της μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής για έκτακτα μέτρα και ανασυγκρότηση, έως την παράδοση στρατιωτικού εξοπλισμού, την έγκριση εκτεταμένων κυρώσεων κατά της Ρωσίας και της Λευκορωσίας και την εντατικοποίηση της συνεργασίας στο πλαίσιο της συμφωνίας σύνδεσης. Επιπλέον, τον Ιούνιο του 2022 χορηγήθηκε στην Ουκρανία καθεστώς υποψήφιας χώρας. Ο προτεινόμενος κανονισμός συνάδει, επομένως, με την υποχρέωση της Ένωσης, και προκύπτει από αυτήν, δυνάμει του άρθρου 21 παράγραφος 3 της ΣΕΕ να διασφαλίζει τη συνέπεια μεταξύ των διάφορων τομέων της εξωτερικής της δράσης, καθώς και με το άρθρο 207 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, που προβλέπει ότι η κοινή εμπορική πολιτική ασκείται στο πλαίσιο των αρχών και των στόχων της εξωτερικής δράσης της Ένωσης.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

- **Νομική βάση**

Η νομική βάση της πρότασης είναι το άρθρο 207 παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

- **Επικουρικότητα (σε περίπτωση μη αποκλειστικής αρμοδιότητας)**

Η κοινή εμπορική πολιτική, σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο ε) της ΣΛΕΕ, ορίζεται ως αποκλειστική αρμοδιότητα της Ένωσης. Συνεπώς, δεν έχει εφαρμογή η αρχή της επικουρικότητας.

- **Αναλογικότητα**

Η παρούσα πρόταση είναι αναγκαία για την εφαρμογή της κοινής εμπορικής πολιτικής και για την επίτευξη του στόχου της στήριξης της Ουκρανίας στις τρέχουσες δυσκολίες της από οικονομική άποψη αλλά και στον τομέα του εμπορίου με την Ένωση.

- **Επιλογή της νομικής πράξης**

Η παρούσα πρόταση είναι σύμφωνη με το άρθρο 207 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ, το οποίο προβλέπει μέτρα κοινής εμπορικής πολιτικής.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

- **Εκ των υστέρων αξιολογήσεις / έλεγχοι καταλληλότητας της ισχύουσας νομοθεσίας**

Άνευ αντικειμένου.

- **Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη**

Άνευ αντικειμένου.

- **Συλλογή και χρήση εμπειρογνωσίας**

Άνευ αντικειμένου.

- **Εκτίμηση επιπτώσεων**

Προκειμένου να διασφαλιστεί η συνέχιση των μέτρων ελευθέρωσης του εμπορίου για την Ουκρανία μετά τη λήξη ισχύος του κανονισμού (ΕΕ) 2022/870 στις 5 Ιουνίου 2023, είναι σημαντικό ο κανονισμός να τεθεί σε ισχύ την 6η Ιουνίου 2023. Δεδομένης αυτής της αναγκαιότητας και του συνεπακόλουθου επείγοντος χαρακτήρα της παρούσας πρότασης, δεν διενεργήθηκε εκτίμηση επιπτώσεων. Ωστόσο, οι εμπορικές και συναφείς με το εμπόριο διατάξεις της συμφωνίας σύνδεσης αποτέλεσαν αντικείμενο εκτίμησης των επιπτώσεων στη βιωσιμότητα, που εκπονήθηκε για λογαριασμό της ΓΔ Εμπορίου το 2007 και της οποίας τα αποτελέσματα ελήφθησαν υπόψη στη διαδικασία διαπραγματεύσεων της DCFTA. Η εν λόγω μελέτη επιβεβαίωσε ότι η εφαρμογή των εμπορικών και συναφών με το εμπόριο διατάξεων θα είχε θετικό οικονομικό αντίκτυπο τόσο για την ΕΕ όσο και για την Ουκρανία.

Επιπλέον, οι ροές εισαγωγών βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2022/870 παρακολουθούνται και αναφέρονται τακτικά. Με βάση τα αποτελέσματα αυτής της παρακολούθησης, προτείνεται να καταστούν οι διατάξεις διασφάλισης πιο λειτουργικές, εάν οι εισαγωγές έχουν αρνητικές επιπτώσεις στην αγορά της ΕΕ.

- **Καταλληλότητα και απλούστευση του κανονιστικού πλαισίου**

Το μέτρο δεν συνεπάγεται αύξηση της κανονιστικής επιβάρυνσης για τις επιχειρήσεις.

- **Θεμελιώδη δικαιώματα**

Τα παρόντα μέτρα τηρούν τις ίδιες βασικές αρχές με εκείνες που κατοχυρώνονται στη συμφωνία σύνδεσης μεταξύ της ΕΕ και της Ουκρανίας. Συγκεκριμένα, το άρθρο 2 της συμφωνίας σύνδεσης με την Ουκρανία προβλέπει ότι ο σεβασμός των δημοκρατικών αρχών, των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών, καθώς και ο σεβασμός της αρχής του κράτους δικαίου συνιστούν ουσιαστικά στοιχεία της εν λόγω συμφωνίας.

Τα μέτρα ελευθέρωσης του εμπορίου είναι επίσης σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Βάσει εκτίμησης σύμφωνα με το επίπεδο των όγκων εισαγωγών των προϊόντων που καλύπτονται από τον προτεινόμενο κανονισμό καθ' υπέρβαση της ετήσιας αδασμολόγητης ποσόστωσης από την Ουκρανία το 2021, η Ευρωπαϊκή Ένωση θα υποστεί απώλεια τελωνειακών εσόδων ύψους 33,4 εκατ. EUR ετησίως. Επιπλέον, μετά την περάτωση των μέτρων αντιντάμπινγκ στις εισαγωγές ορισμένων πλατέων προϊόντων θερμής έλασης από σίδηρο, μη κραματοποιημένο χάλυβα ή άλλο κραματοποιημένο χάλυβα καταγωγής Ουκρανίας [να συμπεριληφθεί η υποσημείωση όταν δημοσιευθεί], το μοναδικό μέτρο εμπορικής άμυνας που απομένει όσον αφορά την Ουκρανία είναι ο δασμός αντιντάμπινγκ στις εισαγωγές ορισμένων σωλήνων κάθε είδους χωρίς συγκόλληση από σίδηρο ή χάλυβα, ο οποίος δεν έχει εισπραχθεί σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/870. Ο δασμός αυτός θα λήξει στις 3 Οκτωβρίου 2023, εάν η Επιτροπή δεν λάβει αίτημα που να περιέχει επαρκή αποδεικτικά στοιχεία ότι η λήξη της ισχύος των μέτρων θα οδηγούσε ενδεχομένως στη συνέχιση ή την επανάληψη του ντάμπινγκ και της ζημίας. Σε περίπτωση παράτασης των μέτρων για ορισμένους σωλήνες κάθε είδους χωρίς συγκόλληση από σίδηρο ή χάλυβα μετά την ημερομηνία αυτή, με βάση το επίπεδο των εισαγωγών από την Ουκρανία το 2020 και το 2021, η εκτιμώμενη μέγιστη απώλεια δασμών αντιντάμπινγκ θα ήταν μικρότερη από 15 εκατ. EUR ετησίως. Ως εκ τούτου, το συνολικό εκτιμώμενο ποσό ανέρχεται σε 48,4 εκατ. EUR⁴ και, συνεπώς, ο αντίκτυπος στους ιδίους πόρους της ΕΕ θα είναι πολύ περιορισμένος.

5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- **Σχέδια εφαρμογής και ρυθμίσεις παρακολούθησης, αξιολόγησης και υποβολής εκθέσεων**

Η ηλεκτρονική μορφή των εκθέσεων που υποβάλλονται σχετικά με την εξέλιξη του διμερούς εμπορίου ΕΕ-Ουκρανίας είναι διαθέσιμη μέσω ειδικών ιστοτόπων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η τακτική παρακολούθηση των επιπτώσεων του κανονισμού, λαμβανομένων υπόψη των πληροφοριών σχετικά με τις εξαγωγές, τις εισαγωγές, τις τιμές στην αγορά της Ένωσης και την ενωσιακή παραγωγή των προϊόντων που υπόκεινται στα μέτρα ελευθέρωσης του εμπορίου, πραγματοποιείται σε διμηνιαία βάση.

- **Επεξηγηματικά έγγραφα (για οδηγίες)**

Ανευ αντικειμένου.

- **Αναλυτική επεξήγηση των επιμέρους διατάξεων της πρότασης**

Λαμβανομένης υπόψη της κατάστασης έκτακτης ανάγκης στην Ουκρανία, το μέτρο αποσκοπεί στην αύξηση των εμπορικών ροών για όλες τις εισαγωγές από την Ουκρανία, με την αναστολή όλων των υφιστάμενων δασμών και των εισαγωγικών δασμών που εφαρμόζονται στα ουκρανικά προϊόντα. Τα μέτρα ελευθέρωσης του εμπορίου θα έχουν τη μορφή πλήρους αναστολής των εισαγωγικών δασμών σε όλα τα προϊόντα.

⁴ Η εκτίμηση που υπερβαίνει τις δασμολογικές ποσοστάσεις ανέρχεται σε 44,5 εκατ. EUR και σε 20 εκατ. EUR για δασμούς αντιντάμπινγκ. Συνεπώς, η απώλεια εσόδων από παραδοσιακούς ιδίους πόρους λόγω του παρόντος κανονισμού εκτιμάται σε 64,5 εκατ. EUR (ακαθάριστο ποσό, συμπεριλαμβανομένων των εξόδων είσπραξης) x 0,75 = 48,4 εκατ. EUR για την εν λόγω περίοδο.

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την προσωρινή ελευθέρωση του εμπορίου, η οποία συμπληρώνει τις εμπορικές παραχωρήσεις που εφαρμόζονται στα ουκρανικά προϊόντα βάσει της συμφωνίας σύνδεσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, αφενός, και της Ουκρανίας, αφετέρου

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 207 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία¹,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η συμφωνία σύνδεσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας και των κρατών μελών τους, αφενός, και της Ουκρανίας, αφετέρου², (στο εξής: συμφωνία σύνδεσης) αποτελεί τη βάση της σχέσης μεταξύ της Ένωσης και της Ουκρανίας. Σύμφωνα με την απόφαση 2014/668/ΕΕ του Συμβουλίου³, ο τίτλος IV της συμφωνίας σύνδεσης, που αφορά το εμπόριο και τα συναφή με το εμπόριο μέτρα, εφαρμόζεται προσωρινά από την 1η Ιανουαρίου 2016⁴ και τέθηκε σε ισχύ την 1η Σεπτεμβρίου 2017 μετά την κύρωσή του από όλα τα κράτη μέλη.
- (2) Η συμφωνία σύνδεσης εκφράζει την επιθυμία των μερών της συμφωνίας σύνδεσης (στο εξής: μέρη) να ενισχύσουν και να διευρύνουν τις σχέσεις τους με φιλόδοξο και

¹ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της (...) (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου (...).

² ΕΕ L 161 της 29.5.2014, σ. 3.

³ Απόφαση 2014/668/ΕΕ του Συμβουλίου, της 23ης Ιουνίου 2014, για την υπογραφή, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και την προσωρινή εφαρμογή της συμφωνίας σύνδεσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας και των κρατών μελών τους, αφενός, και της Ουκρανίας, αφετέρου, όσον αφορά τον τίτλο III (με εξαίρεση τις διατάξεις σχετικά με την αντιμετώπιση των υπηκόων τρίτων χωρών που απασχολούνται νομίμως ως εργαζόμενοι στο έδαφος του άλλου μέρους) και τους τίτλους IV, V, VI και VII αυτής, καθώς και τα σχετικά παραρτήματα και πρωτόκολλα (ΕΕ L 278 της 20.9.2014, σ. 1).

⁴ Απόφαση 2014/668/ΕΕ του Συμβουλίου, της 23ης Ιουνίου 2014, για την υπογραφή, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και την προσωρινή εφαρμογή της συμφωνίας σύνδεσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας και των κρατών μελών τους, αφενός, και της Ουκρανίας, αφετέρου, όσον αφορά τον τίτλο III (με εξαίρεση τις διατάξεις σχετικά με την αντιμετώπιση των υπηκόων τρίτων χωρών που απασχολούνται νομίμως ως εργαζόμενοι στο έδαφος του άλλου μέρους) και τους τίτλους IV, V, VI και VII αυτής, καθώς και τα σχετικά παραρτήματα και πρωτόκολλα (ΕΕ L 278 της 20.9.2014, σ. 1).

καινοτόμο τρόπο, να διευκολύνουν και να επιτύχουν τη σταδιακή οικονομική ολοκλήρωση, σύμφωνα με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη συμμετοχή των μερών στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου.

- (3) Το άρθρο 25 της συμφωνίας σύνδεσης προβλέπει την προοδευτική δημιουργία ζώνης ελεύθερων συναλλαγών μεταξύ των μερών, σύμφωνα με το άρθρο XXIV της Γενικής Συμφωνίας Δασμών και Εμπορίου του 1994 (στο εξής: GATT του 1994). Για τον σκοπό αυτό, το άρθρο 29 της συμφωνίας σύνδεσης προβλέπει τη σταδιακή κατάργηση των τελωνειακών δασμών σύμφωνα με τους πίνακες που περιλαμβάνονται σε αυτήν και τη δυνατότητα επιτάχυνσης της εν λόγω κατάργησης και διεύρυνσης του πεδίου της. Το άρθρο 48 της συμφωνίας σύνδεσης προβλέπει ότι θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το δημόσιο συμφέρον πριν από την εφαρμογή μέτρων αντιντάμπινγκ μεταξύ των μερών.
- (4) Ο απρόκλητος και αδικαιολόγητος επιθετικός πόλεμος της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας από τις 24 Φεβρουαρίου 2022 κατάφερε βαρύ πλήγμα στην ικανότητα της Ουκρανίας να συναλλάσσεται εμπορικά με τον υπόλοιπο κόσμο, τόσο λόγω της καταστροφής της παραγωγικής της ικανότητας όσο και λόγω της μη διαθεσιμότητας σημαντικού μέρους των μέσων μεταφοράς της, καθώς π.χ. έχει περιοριστεί και καταστεί αβέβαιη η πρόσβαση στη Μαύρη Θάλασσα. Σ' αυτές τις έκτακτες περιστάσεις και για τον μετριασμό των αρνητικών οικονομικών επιπτώσεων του επιθετικού πολέμου της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, είναι αναγκαίο να επιταχυνθεί η ανάπτυξη στενότερων οικονομικών σχέσεων μεταξύ της Ένωσης και της Ουκρανίας, ώστε να παρασχεθεί συνεχής στήριξη στις ουκρανικές αρχές και στον πληθυσμό. Είναι, επομένως, αναγκαίο και σκόπιμο να συνεχιστεί η τόνωση των εμπορικών ροών και να δοθούν παραχωρήσεις με τη μορφή μέτρων ελευθέρωσης του εμπορίου για όλα τα προϊόντα, στο πλαίσιο της επιτάχυνσης της κατάργησης των τελωνειακών δασμών στο εμπόριο μεταξύ της Ένωσης και της Ουκρανίας.
- (5) Σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ), η Ένωση μεριμνά για τη συνοχή μεταξύ των διαφόρων τομέων της εξωτερικής της δράσης. Σύμφωνα με το άρθρο 207 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), η κοινή εμπορική πολιτική ασκείται στο πλαίσιο των αρχών και των στόχων της εξωτερικής δράσης της Ένωσης.
- (6) Η ισχύς του κανονισμού (ΕΕ) 2022/870 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁵ θα λήξει στις 5 Ιουνίου 2023.
- (7) Τα μέτρα ελευθέρωσης του εμπορίου που θεσπίζονται με τον παρόντα κανονισμό θα πρέπει να έχουν τις ακόλουθες μορφές: i) αναστολή της εφαρμογής του συστήματος τιμών εισόδου στα οπωροκηπευτικά· ii) αναστολή των δασμολογικών ποσοστώσεων και των εισαγωγικών δασμών· iii) κατά παρέκκλιση από το άρθρο 14 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ) 2016/1036 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁶, οι δασμοί αντιντάμπινγκ στις εισαγωγές καταγωγής Ουκρανίας που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια εφαρμογής του παρόντος κανονισμού δεν θα

⁵ Κανονισμός (ΕΕ) 2022/870 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2022, για τα προσωρινά μέτρα ελευθέρωσης του εμπορίου, τα οποία συμπληρώνουν τις εμπορικές παραχωρήσεις που εφαρμόζονται στα ουκρανικά προϊόντα βάσει της συμφωνίας σύνδεσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας και των κρατών μελών τους, αφενός, και της Ουκρανίας, αφετέρου (ΕΕ L 152 της 3.6.2022, σ. 103).

⁶ Κανονισμός (ΕΕ) 2016/1036 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2016, για την άμυνα κατά των εισαγωγών που αποτελούν αντικείμενο ντάμπινγκ εκ μέρους χωρών μη μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ L 176 της 30.6.2016, σ. 21).

πρέπει να εισπραχθούν σε καμία χρονική στιγμή, ακόμη και μετά τη λήξη ισχύος του παρόντος κανονισμού· και iv) προσωρινή αναστολή της εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) 2015/478 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁷. Με τα εν λόγω μέτρα, πράγματι, η Ένωση, θα παράσχει προσωρινά κατάλληλη οικονομική και χρηματοδοτική στήριξη προς όφελος της Ουκρανίας και των θιγόμενων οικονομικών φορέων.

- (8) Για την αποφυγή κάθε κινδύνου απάτης, τα προτιμησιακά καθεστώτα που θεσπίζονται με τον παρόντα κανονισμό θα πρέπει να τελούν υπό την αίρεση της συμμόρφωσης της Ουκρανίας με όλους τους σχετικούς όρους για την παροχή ευεργετημάτων σύμφωνα με τη συμφωνία σύνδεσης, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων καταγωγής των σχετικών προϊόντων και των συναφών διαδικασιών, καθώς και της ανάπτυξης στενής διοικητικής συνεργασίας της Ουκρανίας με την Ένωση, όπως προβλέπεται από τη συμφωνία σύνδεσης.
- (9) Η Ουκρανία δεν θα πρέπει να προβεί στην επιβολή νέων δασμών ή επιβαρύνσεων ισοδύναμου αποτελέσματος και νέων ποσοτικών περιορισμών ή μέτρων ισοδύναμου αποτελέσματος, ούτε στην αύξηση των υφιστάμενων επιπέδων των δασμών ή των επιβαρύνσεων, ούτε στην επιβολή άλλων περιορισμών στο εμπόριο με την Ένωση, εκτός εάν αυτό δικαιολογείται σαφώς στο πλαίσιο της στρατιωτικής επίθεσης της Ρωσίας. Στην περίπτωση μη τήρησης οποιουδήποτε από τους όρους αυτούς από την Ουκρανία, η Επιτροπή θα πρέπει να έχει την εξουσία να αναστείλει προσωρινά το σύνολο ή μέρος των προτιμησιακών καθεστώτων που θεσπίζονται με τον παρόντα κανονισμό.
- (10) Το άρθρο 2 της συμφωνίας σύνδεσης προβλέπει, μεταξύ άλλων, ότι ο σεβασμός των δημοκρατικών αρχών, των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών, η προώθηση του σεβασμού των αρχών της κυριαρχίας και της εδαφικής ακεραιότητας, του απαραβίαστου των συνόρων και της ανεξαρτησίας, καθώς και η αντιμετώπιση της διάδοσης όπλων μαζικής καταστροφής, συναφών υλικών και των φορέων τους συνιστούν ουσιαστικά στοιχεία της συμφωνίας σύνδεσης. Επιπλέον, το άρθρο 3 της συμφωνίας σύνδεσης αναφέρει ότι το κράτος δικαίου, η χρηστή διακυβέρνηση, η καταπολέμηση της διαφθοράς, η καταπολέμηση των διαφόρων μορφών διασυννοριακού οργανωμένου εγκλήματος και της τρομοκρατίας, η προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης και ένα αποτελεσματικό πολυμερές σύστημα έχουν καίρια σημασία για την ενίσχυση της σχέσης μεταξύ των μερών. Είναι σκόπιμο να προβλεφθεί η δυνατότητα προσωρινής αναστολής των προτιμησιακών καθεστώτων που θεσπίζονται με τον παρόντα κανονισμό στην περίπτωση παραβίασης, από την Ουκρανία, των γενικών αρχών της συμφωνίας σύνδεσης, όπως συμβαίνει στο πλαίσιο άλλων συμφωνιών σύνδεσης που έχουν συναφθεί από την Ένωση.
- (11) Προκειμένου να διασφαλιστούν ενιαίοι όροι εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να ανατεθούν εκτελεστικές αρμοδιότητες στην Επιτροπή για την προσωρινή αναστολή των προτιμησιακών καθεστώτων που προβλέπονται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 στοιχεία α) και β), εάν δεν πληρούνται πλέον οι όροι για την υπαγωγή στο προτιμησιακό καθεστώς. Οι αρμοδιότητες αυτές θα πρέπει επίσης να ανατεθούν για τη θέσπιση διασφαλίσεων σε περιπτώσεις κατά τις οποίες οι ενωσιακές αγορές ομοειδών ή άμεσα ανταγωνιστικών προϊόντων επηρεάζονται δυσμενώς από τις εισαγωγές δυνάμει του παρόντος κανονισμού. Οι εν λόγω αρμοδιότητες θα πρέπει να

⁷ Κανονισμός (ΕΕ) 2015/478 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2015, περί κοινού καθεστώτος εισαγωγών (ΕΕ L 83 της 27.3.2015, σ. 16).

ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁸.

- (12) Με την επιφύλαξη αξιολόγησης εντός τριών μηνών από την Επιτροπή με βάση την τακτική παρακολούθηση των επιπτώσεων του παρόντος κανονισμού και είτε κατόπιν δεόντως αιτιολογημένου αιτήματος κράτους μέλους είτε με πρωτοβουλία της Επιτροπής, είναι αναγκαίο να προβλεφθεί η δυνατότητα επαναφοράς των κατά τα άλλα εφαρμοστέων τελωνειακών δασμών στο πλαίσιο της συμφωνίας σύνδεσης για τις εισαγωγές προϊόντων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού και τα οποία επηρεάζουν δυσμενώς την ενωσιακή αγορά ομοειδών ή άμεσα ανταγωνιστικών προϊόντων.
- (13) Η ετήσια έκθεση της Επιτροπής για την εφαρμογή της σφαιρικής και σε βάθος ζώνης ελευθέρων συναλλαγών, η οποία είναι αναπόσπαστο μέρος της συμφωνίας σύνδεσης, θα πρέπει να περιλαμβάνει λεπτομερή αξιολόγηση της εφαρμογής των μέτρων ελευθέρωσης του εμπορίου που θεσπίζονται με τον παρόντα κανονισμό.
- (14) Ενόψει του επείγοντος χαρακτήρα του ζητήματος που σχετίζεται με την κατάσταση που έχει προκαλέσει ο επιθετικός πόλεμος της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, κρίνεται σκόπιμο να εφαρμοστεί η παρέκκλιση από την προθεσμία των οκτώ εβδομάδων που προβλέπεται στο άρθρο 4 του πρωτοκόλλου αριθ. 1 σχετικά με τον ρόλο των εθνικών κοινοβουλίων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, που προσαρτάται στη ΣΕΕ, στη ΣΛΕΕ και στη Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας.
- (15) Λόγω του επείγοντος χαρακτήρα της οικονομικής κατάστασης στην Ουκρανία και της λήξης ισχύος του κανονισμού (ΕΕ) 2022/870 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου στις 5 Ιουνίου 2023, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να αρχίσει να ισχύει την 6η Ιουνίου 2023,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Μέτρα ελευθέρωσης του εμπορίου

1. Θεσπίζονται τα ακόλουθα προτιμησιακά καθεστώτα:
 - α) η εφαρμογή του συστήματος τιμών εισόδου αναστέλλεται για τα προϊόντα εκείνα στα οποία εφαρμόζεται όπως ορίζεται στο παράρτημα I-A της συμφωνίας σύνδεσης. Δεν επιβάλλονται τελωνειακοί δασμοί στις εισαγωγές αυτών των προϊόντων·
 - β) όλες οι δασμολογικές ποσοτώσεις που καθορίζονται στο παράρτημα I-A της συμφωνίας σύνδεσης αναστέλλονται και τα προϊόντα που καλύπτονται από τις εν λόγω ποσοτώσεις γίνονται δεκτά για εισαγωγή στην Ένωση από την Ουκρανία χωρίς τελωνειακούς δασμούς.
2. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 14 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ) 2016/1036, οι δασμοί αντιντάμπινγκ στις εισαγωγές καταγωγής Ουκρανίας που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια εφαρμογής του παρόντος κανονισμού δεν

⁸ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

εισπράττονται σε καμία χρονική στιγμή, ακόμη και μετά τη λήξη ισχύος του παρόντος κανονισμού.

3. Η εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) 2015/478 αναστέλλεται προσωρινά όσον αφορά τις εισαγωγές καταγωγής Ουκρανίας.

Άρθρο 2

Προϋποθέσεις για την υπαγωγή στο προτιμησιακό καθεστώς

Η υπαγωγή στο προτιμησιακό καθεστώς που προβλέπεται στο άρθρο 1 παράγραφος 1, στοιχεία α) και β) υπόκειται στις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) συμμόρφωση με τους κανόνες καταγωγής των προϊόντων και με τις σχετικές διαδικασίες, όπως προβλέπεται στη συμφωνία σύνδεσης·
- β) μη επιβολή, εκ μέρους της Ουκρανίας, νέων δασμών ή επιβαρύνσεων ισοδύναμου αποτελέσματος και νέων ποσοτικών περιορισμών ή μέτρων ισοδύναμου αποτελέσματος όσον αφορά τις εισαγωγές καταγωγής Ένωσης, ούτε αύξηση των υφιστάμενων επιπέδων των δασμών ή των επιβαρύνσεων, ούτε εισαγωγή άλλων περιορισμών στο εμπόριο με την Ένωση, συμπεριλαμβανομένων εσωτερικών διοικητικών μέτρων που γεννούν διακρίσεις, εκτός εάν αυτό δικαιολογείται σαφώς στο πλαίσιο του πολέμου· και
- γ) σεβασμός από την Ουκρανία των δημοκρατικών αρχών, των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών και σεβασμός της αρχής του κράτους δικαίου, καθώς και διαρκείς και σταθερές προσπάθειες για την καταπολέμηση της διαφθοράς και των παράνομων δραστηριοτήτων σύμφωνα με τα άρθρα 2, 3 και 22 της συμφωνίας σύνδεσης.

Άρθρο 3

Προσωρινή αναστολή

1. Στην περίπτωση που η Επιτροπή διαπιστώσει ότι υπάρχουν επαρκή στοιχεία τα οποία αποδεικνύουν τη μη συμμόρφωση της Ουκρανίας με τις προϋποθέσεις που παρατίθενται στο άρθρο 2 μπορεί να αναστείλει, με την έκδοση εκτελεστικής πράξης, εν όλω ή εν μέρει, τα προτιμησιακά καθεστώτα που προβλέπονται στο άρθρο 1 παράγραφος 1, στοιχεία α) και β). Η εν λόγω εκτελεστική πράξη εκδίδεται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 5 παράγραφος 3.
2. Όταν ένα κράτος μέλος ζητεί από την Επιτροπή να αναστείλει οποιοδήποτε από τα προτιμησιακά καθεστώτα λόγω μη συμμόρφωσης της Ουκρανίας με τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στο άρθρο 2 στοιχείο β), η Επιτροπή υποβάλλει αιτιολογημένη γνώμη σε προθεσμία τεσσάρων μηνών από την υποβολή του εν λόγω αιτήματος σχετικά με το κατά πόσον ο ισχυρισμός για τη μη συμμόρφωση της Ουκρανίας είναι τεκμηριωμένος. Εάν η Επιτροπή καταλήξει στο συμπέρασμα ότι ο ισχυρισμός είναι τεκμηριωμένος, κινεί τη διαδικασία που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 4

Ταχεία διασφάλιση

1. Όταν ένα προϊόν καταγωγής Ουκρανίας εισάγεται υπό συνθήκες που επηρεάζουν δυσμενώς την ενωσιακή αγορά ομοειδών ή άμεσα ανταγωνιστικών προϊόντων, η Επιτροπή μπορεί να επαναφέρει τους κατά τα άλλα εφαρμοστέους τελωνειακούς δασμούς δυνάμει της συμφωνίας σύνδεσης στις εισαγωγές του εν λόγω προϊόντος ανά πάσα στιγμή, εκδίδοντας εκτελεστική πράξη. Η εν λόγω εκτελεστική πράξη εκδίδεται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 5 παράγραφος 3.
2. Η Επιτροπή παρακολουθεί τακτικά τον αντίκτυπο του παρόντος κανονισμού, λαμβάνοντας υπόψη τις πληροφορίες σχετικά με τις εξαγωγές, τις εισαγωγές, τις τιμές στην ενωσιακή αγορά και την ενωσιακή παραγωγή των προϊόντων που υπόκεινται στα μέτρα ελευθέρωσης του εμπορίου δυνάμει του άρθρου 1 παράγραφος 1 στοιχείο β).

Η Επιτροπή ενημερώνει τα κράτη μέλη κάθε δύο μήνες σχετικά με τα αποτελέσματα της τακτικής παρακολούθησης, αρχής γενομένης από την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού.
3. Η Επιτροπή προβαίνει σε αξιολόγηση της κατάστασης της ενωσιακής αγοράς για τα ομοειδή ή άμεσα ανταγωνιστικά προϊόντα με σκοπό την επαναφορά των τελωνειακών δασμών.

Η αξιολόγηση αυτή ολοκληρώνεται εντός προθεσμίας που δεν υπερβαίνει τους τρεις μήνες:

 - α) κατόπιν δεόντως αιτιολογημένου αιτήματος κράτους μέλους, το οποίο περιλαμβάνει επαρκή εκ πρώτης όψεως αποδεικτικά στοιχεία που έχει ευλόγως στη διάθεσή του το εν λόγω κράτος μέλος, σύμφωνα με την παράγραφο 5, για εισαγωγές που επηρεάζουν δυσμενώς την αγορά και αναφέρονται στην παράγραφο 1, ή
 - β) ίδια πρωτοβουλία, όταν θεωρήσει η Επιτροπή ότι υπάρχουν επαρκή εκ πρώτης όψεως αποδεικτικά στοιχεία για εισαγωγές που επηρεάζουν δυσμενώς την αγορά που αναφέρεται στην παράγραφο 1.
4. Όταν, ως αποτέλεσμα της αξιολόγησης, η Επιτροπή θεωρεί ότι η ενωσιακή αγορά ομοειδών ή άμεσα ανταγωνιστικών προϊόντων έχει επηρεαστεί αρνητικά και προτίθεται να επαναφέρει τους τελωνειακούς δασμούς, δημοσιεύει ανακοίνωση στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* με την οποία ανακοινώνει την επαναφορά των κατά τα άλλα εφαρμοστέων τελωνειακών δασμών σύμφωνα με την παράγραφο 1. Η ανακοίνωση περιλαμβάνει σύνοψη των κύριων αποτελεσμάτων της ταχείας αξιολόγησης και προσδιορίζει την προθεσμία εντός της οποίας τα ενδιαφερόμενα μέρη μπορούν να υποβάλουν γραπτώς τις απόψεις τους. Η εν λόγω προθεσμία δεν υπερβαίνει τις 10 ημέρες από την ημερομηνία δημοσίευσης της ανακοίνωσης.
5. Κατά την αξιολόγηση του κατά πόσον θα πρέπει να εφαρμοστούν μέτρα σύμφωνα με την παράγραφο 1, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη όλες τις σχετικές εξελίξεις της αγοράς, συμπεριλαμβανομένων των επιπτώσεων των οικείων εισαγωγών στην κατάσταση της ενωσιακής αγοράς ομοειδών ή άμεσα ανταγωνιστικών προϊόντων. Η αξιολόγηση αυτή περιλαμβάνει παράγοντες όπως:
 - α) το ποσοστό και το ποσό αύξησης των εισαγωγών από την Ουκρανία του οικείου προϊόντος σε απόλυτες και σχετικές τιμές,

β) τις επιπτώσεις των οικείων εισαγωγών στην παραγωγή και τις τιμές της ΕΕ, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη την εξέλιξη των εισαγωγών από άλλες πηγές.

Ο κατάλογος αυτός δεν είναι εξαντλητικός και μπορούν επίσης να ληφθούν υπόψη και άλλοι σχετικοί παράγοντες.

6. Οι κατά τα άλλα εφαρμοστέοι τελωνειακοί δασμοί στο πλαίσιο της συμφωνίας σύνδεσης μπορούν να επανέλθουν για όσο διάστημα είναι αναγκαίο για την αντιμετώπιση των δυσμενών επιπτώσεων στην ενωσιακή αγορά ομοειδών ή άμεσα ανταγωνιστικών προϊόντων.
7. Όταν εξαιρετικές περιστάσεις απαιτούν άμεση δράση, η Επιτροπή μπορεί, χωρίς να ακολουθήσει τη διαδικασία της παραγράφου 4 και αφού ενημερώσει την επιτροπή διασφαλίσεων που έχει συσταθεί με το άρθρο 3 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2015/478, να λάβει κάθε αναγκαίο προληπτικό μέτρο.

Άρθρο 5

Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή επικουρείται από την επιτροπή τελωνειακού κώδικα που προβλέπεται στο άρθρο 285 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁹ όσον αφορά το άρθρο 3 παράγραφος 1 του παρόντος κανονισμού. Η εν λόγω επιτροπή αποτελεί επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
2. Η Επιτροπή επικουρείται από την επιτροπή διασφαλίσεων που προβλέπεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2015/478 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά το άρθρο 4 παράγραφος 1 του παρόντος κανονισμού. Η εν λόγω επιτροπή αποτελεί επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
3. Όταν γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

Άρθρο 6

Αξιολόγηση της εφαρμογής των μέτρων ελευθέρωσης του εμπορίου

Η ετήσια έκθεση της Επιτροπής για την εφαρμογή της σφαιρικής και σε βάθος ζώνης ελεύθερων συναλλαγών περιλαμβάνει λεπτομερή αξιολόγηση της εφαρμογής των μέτρων ελευθέρωσης του εμπορίου που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό και, εφόσον είναι σκόπιμο, αξιολόγηση των κοινωνικών επιπτώσεων των μέτρων αυτών στην Ουκρανία και την Ένωση. Πληροφορίες σχετικά με τις εισαγωγές προϊόντων βάσει του άρθρου 1 παράγραφος 1 στοιχείο β) διατίθενται σε μηνιαία βάση μέσω του ιστοτόπου της Επιτροπής.

Άρθρο 7

Έναρξη ισχύος και εφαρμογή

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει από την 6η Ιουνίου 2023.

Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται έως τις 5 Ιουνίου 2024.

⁹ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 952/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Οκτωβρίου 2013, για τη θέσπιση του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα (ΕΕ L 269 της 10.10.2013, σ. 1).

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Η Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΓΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΠΟΥ
ΕΧΟΥΝ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΟΙ ΟΠΟΙΕΣ ΠΕΡΙΟΡΙΖΟΝΤΑΙ
ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ ΣΤΑ ΕΣΟΔΑ

1. ΤΙΤΛΟΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ:

Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την προσωρινή ελευθέρωση του εμπορίου, η οποία συμπληρώνει τις εμπορικές παραχωρήσεις που εφαρμόζονται στα ουκρανικά προϊόντα βάσει της συμφωνίας σύνδεσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας και των κρατών μελών τους, αφενός, και της Ουκρανίας, αφετέρου.

2. ΓΡΑΜΜΕΣ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ:

Κεφάλαιο 12, άρθρο 120

Ποσό εγγεγραμμένο στον προϋπολογισμό για το έτος 2023: **21 590 300 000 EUR**

3. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Πρόταση χωρίς δημοσιονομική επίπτωση

Πρόταση χωρίς δημοσιονομική επίπτωση στις δαπάνες αλλά με δημοσιονομική επίπτωση στα έσοδα. Η επίπτωση στα έσοδα είναι η ακόλουθη:

Γραμμή του προϋπολογισμού	Έσοδα	Περίοδος: μέρος του 2023 — μέρος του 2024* (εκατ. EUR με ένα δεκαδικό ψηφίο)
Άρθρο 120 κεφάλαιο 12 ¹⁰	<i>Επιπτώσεις στους ιδίους πόρους</i>	48,4
Σύνολο		

* Περίοδος ενός έτους από την έναρξη ισχύος του κανονισμού

Οι υπολογισμοί βασίζονται στους όγκους εισαγωγών για το 2021 των προϊόντων που καλύπτονται από τον προτεινόμενο κανονισμό και υπερβαίνουν την ετήσια αδασμολόγητη ποσόστωση (δηλαδή 40 δασμολογικές ποσοστάσεις), καθώς και σε εκτίμηση των δασμών αντιντάμπινγκ.

Με βάση τους ανωτέρω υπολογισμούς, η απώλεια εσόδων από παραδοσιακούς ιδίους πόρους λόγω της παρούσας απόφασης εκτιμάται σε 64,5 εκατ. EUR

¹⁰ Όσον αφορά τους παραδοσιακούς ιδίους πόρους (γεωργικές εισφορές, εισφορές για τη ζάχαρη, τελωνειακοί δασμοί), τα αναγραφόμενα ποσά πρέπει να είναι καθαρά ποσά, δηλ. τα ακαθάριστα ποσά μετά την αφαίρεση του 25 % για έξοδα είσπραξης.

(ακαθάριστο ποσό, συμπεριλαμβανομένων των εξόδων είσπραξης) x 0,75 = 48,4 εκατ. EUR για την εν λόγω περίοδο.

4. ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΑΤΗΣ

Για την αποφυγή κάθε κινδύνου απάτης, το δικαίωμα υπαγωγής στα εμπορικά μέτρα που θεσπίζονται με τον προτεινόμενο κανονισμό θα πρέπει να τελεί υπό την αίρεση της συμμόρφωσης της Ουκρανίας με όλους τους σχετικούς όρους για την παροχή ευεργετημάτων σύμφωνα με τη συμφωνία σύνδεσης, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων καταγωγής των οικείων προϊόντων και των συναφών διαδικασιών, καθώς και της ανάπτυξης στενής διοικητικής συνεργασίας της Ουκρανίας με την Ένωση, όπως προβλέπεται από τη συμφωνία σύνδεσης.